

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **Bc. J. M.**, proti žalované: **Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích**, se sídlem Okružní 517/10, České Budějovice, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 2. 2013, č. j. VŠTE003054/2013, v řízení o námitce podjatosti při jednání u Krajského soudu v Českých Budějovicích dne 10. 2. 2016,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Českých Budějovicích JUDr. Věra Balejová **n e n í** vyloučena z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 A 37/2013.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí, kterým žalovaná zamítla jeho žádost o poskytnutí informace ohledně finančních plnění poskytnutých vedoucím představitelům žalované.

[2] Dne 24. 7. 2015 byli účastníci řízení před krajským soudem poučeni o složení senátu, který bude jejich věc projednávat a rozhodovat. Dle poučení v úvahu jako rozhodující soudci přicházeli Mgr. Helena Nutilová, JUDr. Věra Balejová, JUDr. Marie Trnková, a JUDr. Zdeněk Strnad.

[3] Dne 9. 11. 2015 sdělila Mgr. Helena Nutilová předsedovi Krajského soudu v Českých Budějovicích, že je důvod pochybovat o její nepodjatosti, neboť je v přátelském vztahu s jednou z osob zúčastněných na řízení. Předseda krajského soudu opatřením ze dne 11. 11. 2015 uvedenou soudkyni z projednávání a rozhodnutí věci vyloučil a určil, že věc místo ní projedná JUDr. Věra Balejová.

[4] Dne 10. 2. 2016 se konalo ústní jednání ve věci. Na tomto jednání byli účastníci informováni o výše uvedeném opatření předsedy soudu. Pověřená pracovnice žalované namítla podjatost předsedkyně senátu JUDr. Věry Balejové a členky senátu Mgr. Evy Zvěřinové. Poukázala na to, že námitka souvisí i se sdělením soudu na čl. 78 a 79 spisu.

Krajský soud žalovanou vyzval, aby písemné odůvodnění námitky podjatosti do spisu doplnil do 10 dní. Žalovaná námitku podjatosti rozvedla tak, že díky tomu, že v poučení o složení senátu nefigurovala Mgr. Eva Zvěřinová, byla odňata zákonnému soudci. Z toho dovozuje podjatost Mgr. Evy Zvěřinové. Podjatost JUDr. Věry Balejové dovozuje z toho, že takové obsazení jako předsedkyně senátu připustila. Obavu z podjatosti umocňuje sdělení této soudkyně na čl. 78 o tom, že procesní taktiku žalované považuje za zaujímání negativního postoje vůči krajskému soudu, který měl být patrný již z jejích předchozích podání. Žalovanou přitom nepoučila, z jakých předchozích podání toto hodnocení jejího postoje dovozuje.

[5] Soudkyně Mgr. Eva Zvěřinová se k námitce podjatosti vyjádřila tak, že se podílela na projednávání této věci, neboť v době jednání byla v souladu s rozvrhem práce zařazena jako náhradník ve správním senátu. Od 1. 4. 2016 již náhradník na správním úseku není, a proto se na rozhodování této věci již podílet nemůže. Nadto uvádí, že se podjatá ve věci necítila.

[6] JUDr. Věra Balejová ve vyjádření k námitce uvedla, že informace o složení senátu byla v době zaslání zcela správná. Následně soud v reakci na judikaturu Nejvyššího správního soudu vyzval osoby zúčastněné na řízení k tomu, aby soudu oznámily, jestli budou v řízení uplatňovat svá práva. Jelikož se přihlásila osobní známá soudkyně Mgr. Heleny Nutilové, předseda na žádost soudkyně tuto soudkyni z projednání vyloučil a opatřením přidělil věc JUDr. Věry Balejové. Mgr. Eva Zvěřinová, dle rozvrhu práce v době jednání soudu náhradnice senátu, se tak stala členkou senátu na místo Mgr. Heleny Nutilové. Ke změně v obsazení senátu tak došlo na základě zjištění učiněných po poučení o složení senátu. Složení senátu proto po celou dobu odpovídalo rozvrhu práce.

[7] Dále JUDr. Věra Balejová ve vyjádření uvedla, že se podjatá být necítí, nemá k účastníkům ani zástupcům žádný vztah. Podjatost podle ní nezakládá ani sdělení na čl. 78. Z předchozích podání bylo zřejmé, že žalovaná byla obeznámena s rozhodnutím rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ve věcech poskytování platů veřejných zaměstnanců. Právě v návaznosti na tuto judikaturu krajský soud žalovanou vyzval, aby poskytla osobní údaje vyjmenovaných pracovníků školy. Protože žalovaná této výzvě nevyhověla a požádala soud o poučení o následcích, jestliže výzvě nevyhoví, dostalo se jí sdělení, že povinnost sdělit údaje plyne z judikatury. Následně ji soud na její žádost poučil o následcích zastávání negativního postoje i nadále (uložení pořádkové pokuty) a opětovně požádal o splnění zasláné výzvy. Negativní postoj soud dovozoval právě z jeho žádosti o poučení o následcích nesplnění povinnosti uložené ve výzvě soudu. Dle soudkyně z tohoto sdělení nelze dovozovat podjatost, byť třeba nemusí žalované konvenovat. Závěrem soudkyně upozorňuje na nyní nově účinný rozvrh práce, dle kterého se již Mgr. Zvěřinová projednání věci nemůže zúčastnit.

[8] Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že účastník řízení může namítat podjatost pouze u toho soudce, který bude v jeho věci rozhodovat (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2008, čj. Nao 103/2008 - 79). V předmětné věci žalovaná namítla podjatost JUDr. Věry Balejové a Mgr. Zvěřinové. Druhá z uvedených soudkyň přitom dle aktuálně účinného rozvrhu práce ve věci nebude rozhodovat, proto je namíste zabývat se pouze námitkou podjatosti pouze ve vztahu k JUDr. Věře Balejové.

[9] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že není žádný důvod o nepodjatosti této soudkyně pochybovat.

[10] Při posouzení důvodnosti námitky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.), podle kterého jsou soudci „*vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*“

[11] Žalovaná podjatost JUDr. Věry Balejové dovozuje ze dvou skutečností – přípisu na čl. 78 a změn v sestavení senátu v průběhu řízení. Aniž by Nejvyšší správní soud hodnotil správnost složení senátu či správnost postupu soudu v řízení, ani jedna z těchto skutečností bez dalšího nezakládá jakoukoli pochybnost o nepodjatosti JUDr. Věry Balejové. Z okolností není vůbec zřejmé, jak by obě skutečnosti mohly souviset s možnou podjatostí. Postup ve věci, kdy soud vyzve účastníka ke splnění nějaké povinnosti a následně při jeho zdráhavém přístupu mu sdělí, že v případě nesplnění výzvy mu uloží pořádkovou pokutu, je naprosto standardní a nelze v něm bez dalšího spatřovat jakýkoliv důvod podjatosti. Stejně lze říci i o textu sdělení soudu na čl. 78, ve kterém soud hovoří o negativním postoji žalované k původní výzvě. Označení postoje jako negativního přitom bylo zcela namístě, neboť žalovaná předchozí výzvu soudu odmítla splnit a místo toho po soudu požadovala informaci o možných následcích tohoto (negativního) postoje. Bez jakýchkoliv dalších indicií tedy výzva soudu a následné jeho sdělení představují postup soudce v řízení o projednávané věci, což není důvod podjatosti (§ 8 odst. 1 s. ř. s.).

[12] Stejně platí i pro námitku poukazující na nesprávné obsazení rozhodujícího senátu krajského soudu. Z námitky nelze nikterak dovodit, jak by mohla souviset s možnou podjatostí soudkyně JUDr. Věry Balejové. Obecně je jistě možné, že senát je nesprávně obsazen, jistě je to právně relevantní, nelze z toho ale bez dalšího dovozovat podjatost rozhodujících soudců. Případně nesprávné složení senátu totiž samo o sobě neznamená ohrožení nestrannosti rozhodujících soudců. Naopak, je to problém týkající se práva na zákonného soudce, k jehož případné ochraně slouží opravný prostředek spočívající v kasační stížnosti z důvodu zmatečnosti řízení spočívající v tom, že ve věci byl soud nesprávně obsazen [§ 103 odst. 1 písm. c)].

[13] Soud v tomto řízení o námitce podjatosti nemůže činit závěry o správnosti složení rozhodujícího senátu, může k tomu ale uvést to, že z uvedených změn ve složení senátu během řízení před krajským soudem není zřejmý žádný důvod pro spatřování pochybností o nestrannosti JUDr. Věry Balejové. Soudkyně složení senátu opírá o zcela racionální a objektivní důvody (viz výše rekapitulaci jejího vyjádření). Ze složení rozhodujícího senátu před krajským soudem tedy nelze jakkoliv rozumně propojovat s možnou nestranností soudkyně JUDr. Věry Balejové.

[14] Lze tedy uzavřít, že u soudkyně JUDr. Věry Balejové není dán žádný důvod k vyloučení. Stejně tak platí, že soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nesprávnosti postupu soudce v řízení (viz např. usnesení ze dne 20. 3. 2014, č. j. Nao 112/2014 - 53, ze dne 28. 11. 2013, č. j. Nao 87/2013 - 78, nebo nález Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01).

[15] Nejvyšší správní soud proto o námitce podjatosti vůči soudkyni JUDr. Věře Balejové ve věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 A 37/2013 rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. května 2016

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu